

แนวปฏิบัติที่ดีด้านการผลิตบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง: กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์

คณะผู้จัดทำ:

1. พระครูสิริธรรมนิเทศ, ผศ.ดร.
2. พระมหาธนภัทร อภิชาโน, ดร.
3. พระมหาวีรชาติ ปิยวณโณ, ดร.
4. พระครูปลัด ประสิทธิ์ ปสิโท
5. นายจักรี บางประเสริฐ

หน่วยงาน/ส่วนงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

1. ประวัติหน่วยงาน/ส่วนงาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่วัดสิรินธรเทพรัตนาราม เลขที่ 26 หมู่ 7 ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73160 หมายเลขโทรศัพท์ 0-2429-1663 โทรสาร 0-2429-1242 Website: <https://src.mbu.ac.th/> เป็นหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีพันธกิจ 4 ประการ คือ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะด้านการดำเนินชีวิต และวิชาชีพ ตามเกณฑ์ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R 7C PBL)
2. บริการวิชาการเชิงรุกร่วมกับเครือข่ายทางสังคมและชุมชนใกล้เคียงอย่างเป็นรูปธรรม
3. อนุรักษ์ ฟื้นฟูและส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
4. ส่งเสริมการสร้างงานวิจัยที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมได้

2. ที่มาและความสำคัญ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียนพร้อม ๆ กับทำหน้าที่รวบรวมสังเคราะห์ วิเคราะห์ และเผยแพร่ “ความรู้” ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ผลที่สังคมควรได้รับจากมหาวิทยาลัย คือ “บัณฑิต” ที่มีความรู้สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นอย่างดี มีองค์ความรู้ที่เป็นผลิตผลจากมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ และจะช่วยนำพาสังคมไปสู่ความเป็นอารยประเทศอย่างยั่งยืน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนด้วยระบบปกติได้ จึงจำเป็นต้องทำการเรียนการสอนด้วยระบบออนไลน์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 คณะกรรมการจัดการความรู้ประจำวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 จึงเห็นสมควรนำกระบวนการจัดการความรู้ด้านความพร้อม ดังนี้ (1) การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา (2) การจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน เช่น การเรียนการสอนระบบ

ออนไลน์ (3) การจัดการเรียนการสอนเน้นการบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และ (4) การประเมินผลที่ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตรทุกสาขาวิชา เพื่อให้มีการผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการจัดการโดยเน้นตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่บัณฑิตมีความรอบรู้ในหลักพระพุทธศาสนาและสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่สังคมในระดับชาติหรือนานาชาติ

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน เช่น การเรียนการสอนระบบออนไลน์
2. เพื่อรวบรวมแนวทางการจัดการเรียนการสอนเน้นการบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และการประเมินผลที่ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตรทุกสาขาวิชา โดยการสร้างแรงจูงใจ ที่ส่งผลให้เกิดการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพเต็มความสามารถ ที่เหมาะสมกับบริบทของ มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

4. แนวทางการดำเนินการตามหลัก PDCA

ขั้นการวางแผน (Plan) การความรู้ เรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย เริ่มต้นจาก คณะกรรมการจัดการความรู้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย วิเคราะห์การจัดการความรู้ โดยใช้แบบวิเคราะห์การจัดการความรู้ (KM-01) กรรมการและเลขานุการ จัดทำแบบสรุปการวิเคราะห์การจัดการความรู้ (KM-02) จัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM-03) และมอบหมายให้ (1) พระครูสิริธรรมนิเทศ, ผศ.ดร. (2)พระมหาธนภัทร อภิชาโน, ดร. (3) พระมหาวิรัชชาติ ปิยวงษ์, ดร. (4) พระครูปลัด ประสิทธิ์ ปสิทโธ และ (5) นายจักรี บางประเสริฐ ทำหน้าที่ Facilitators

ขั้นดำเนินการ (Do)

ระยะที่ 1 ในการแสวงหาความรู้ มีการประชุม พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับเรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพเต็มความสามารถ

ระยะที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบด้วย (1) การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 (2) การจัดการสอนสำหรับผู้สอนมืออาชีพ (3) การประเมินผลแบบออนไลน์ (4) แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 (5) ประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การจัดการสอนสำหรับผู้สอนมืออาชีพ (6) ประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การประเมินผลแบบออนไลน์ (7) การประเมินแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 (การปรับเนื้อหาให้กระชับและให้ค่ากับการจัดลำดับความสำคัญร่วมกับผ่อนคลายเรื่องโครงสร้างเวลาเรียน) (8) ประเมินแนวทางการจัดการสอนสำหรับผู้สอนมืออาชีพ (มีการจัดทำสื่อการสอนออนไลน์เพื่อเป็นชั่วโมงสำหรับเรียนรู้ด้วยตนเองให้นักศึกษาเข้าถึงได้และมีการกำหนดชั่วโมงเพื่อให้นักเรียนมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น) (9) ประเมินแนวทางการประเมินผลแบบออนไลน์

ขั้นตอนตามประเมินผล และนำผลไปพัฒนา (Check-Act) ในขั้นนี้เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร โดยการเปิดเวทีรับทราบเทคนิค ในการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งรับทราบเทคนิคใหม่ ๆ ในด้านอื่น ๆ ระหว่างคณาจารย์ ผ่านการประชุม พูดคุย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการ เพื่อการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพผลเต็มความสามารถต่อไป

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยภายใน (Internal Factor) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ได้เล็งเห็นความสำคัญของความสำคัญของการผลิตบัณฑิต ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 จึงได้รับการสนับสนุนจากคณะผู้บริหารเป็นอย่างดี ให้จัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยมุ่งพัฒนาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียน ตั้งแต่เริ่มต้นมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา เพื่อสร้างความสามารถในการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน รวมทั้งบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และการประเมินผลที่ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตรทุกสาขาวิชา โดยการสร้างแรงจูงใจ ที่ส่งผลให้เกิดการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพผลเต็มความสามารถ

ปัจจัยภายนอก (External Factor) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย มีโอกาส ร่วมงานการจัดการเรียนรู้ออนไลน์แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีที่ระหว่างอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ

6. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

1. ในส่วนของคณาจารย์ ต้องหาเวลาในการทำสื่อการสอนเพื่อสำรองแก่นักศึกษาบางรูป/คน ที่มีอินเทอร์เน็ตขัดข้อง
2. ในส่วนของนักศึกษา บางรูป/คน ยังเข้าไม่ถึงเทคโนโลยีการเรียนการสอนออนไลน์ เพราะอินเทอร์เน็ตขัดข้อง เป็นต้น ต้องมีสื่อการสอนที่คณาจารย์ได้ทำไว้ก่อนแล้ว ส่งให้นักศึกษาได้นำไปศึกษาเพิ่มเติม

7. ประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ

1. ผู้เรียนได้พัฒนาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ เป็นผู้มีความพร้อมก่อนเข้าศึกษา สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน เช่น การเรียนการสอนระบบออนไลน์ ได้
2. ผู้เรียนสามารถการบูรณาการหลักพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา มีแรงจูงใจส่งผลให้เป็นบัณฑิตอย่างภาคภูมิใจ